Regelrådet

Beslutsdatum 2025-02-12
Vårt diarienummer RR 2025-29
Ert diarienummer 2023/3902

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Skogsstyrelsen

Yttrande över förslag till ändring av föreskrifter till skogsvårdslagen

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och innehållet i förslaget

Skogsstyrelsen har för avsikt att med stöd av 30 § skogsvårdsförordningen (1993:1096) och 30 § skogsvårdslagen (1979:429) ändra Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om den hänsyn som ska tas till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen vid skötseln av skog. Förslaget innebär en anpassning av föreskrifterna till den praxis för tillämpning av artskyddet vid skogsbruk som vuxit fram genom rättsutveckling i mark och miljödomstolarna de senaste åren. Ärenden där fridlysta arter berörs på ett sätt som riskerar att vara förbjudet enligt artskyddsförordningen ska konsekvent handläggas inom ramen för miljöbalken.

Konsekvenser för företag

Förslagsställaren uppger att de verksamhetsutövare som berörs är enskilda skogsägare och skogsbruksföretag med eget skogsinnehav eller som utför skogsbruksåtgärder i skog som ägs av andra. På sidorna 13-14 i konsekvensutredningen beskrivs de företag som berörs av förslaget utifrån storlek, antal och bransch. Det framgår även hur skogsägandet ser ut i olika delar av landet. Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på tidsåtgång och administrativa kostnader för företagen.

Förslagsställaren uppger vidare att om de fridlysta arterna lyfts ut ur 7 kap. 33 a § föreskrifterna innebär det att det totala utrymmet för hänsyn som kan krävas med stöd av skogsvårdslagens och miljöbalkens bestämmelser i samband med en anmäld skogsbruksåtgärd potentiellt ökar. Med nuvarande föreskrift ska fågelarter listade i bilaga 4, och arter som är skyddade enligt art- och habitatdirektivet, prioriteras i det fall den samlade hänsynen som ska tas enligt föreskrifterna överskrider intrångsbegränsningen. Med den föreslagna regleringen tas dessa skrivningar bort och hänsyn till fridlysta arter kan därmed inte längre hanteras med stöd av föreskrifternas prioriteringsregler. Det innebär att andra miljöer och strukturer kan prioriteras i högre grad inom ramen för intrångsbegränsningen, eftersom hänsyn till fridlysta arter inte längre ”belastar” detta utrymme. Detta kan tekniskt sett medföra ökade kostnader för skogliga verksamhetsutövare som då i högre grad, utöver att behöva vidta försiktighetsåtgärder av hänsyn till fridlysta arter, kan behöva lämna kvar hänsyn som ska tas enligt skogsvårdslagen. Kostnaden för hänsyn som ska tas till natur- och kulturmiljövårdens intressen skulle alltså i enskilda fall kunna öka, främst i form av att mindre arealer skog blir tillgänglig för avverkning, men också exempelvis genom ökade kostnader för drivning och andra försiktighetsåtgärder.

Den föreslagna ändringen bedöms inte innebära att skogliga verksamhetsutövare hindras från att bruka skogen, vare sig i högre eller lägre grad än idag. Förslaget bedöms därför inte heller medföra några ökade eller minskade intäkter i form av avkastning från virkesproduktionen för företagen.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Skogsstyrelsen remitterade den 28 november 2024 Regelrådet separat och i ett tidigt skede i detta föreskriftsarbete. Regelrådet yttrade sig över remissen vid sammanträde den 12 december 2024, se ärendenummer RR 2024-317. Regelrådet bedömde då att konsekvensutredningen som helhet uppfyllde kraven, men att det saknades redovisning av *förslagets effekter för företagens intäkter* samt *åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter*. Skogsstyrelsen genomför nu den ordinarie remissrundan av ärendet. Regelrådet bedömer att Skogsstyrelsen har kompletterat konsekvensutredningen med den information som tidigare saknades. Samtliga delaspekter bedöms därför uppfylla de krav som ställs i förordningen om konsekvensutredningar.

Regelrådet ser mycket positivt på förslagsställarens förfarande att inhämta och omhänderta eventuella synpunkter från Regelrådet i ett tidigt skede i processen. Regelrådet bistår gärna i ett sådant tidigt skede, liksom i den ordinarie remissrundan. I och med det nu remitterade ärendet har förslagsställaren inkluderat Regelrådet i båda dessa skeden av processen på ett exemplariskt sätt.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 februari 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Peter Nilsson och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande